

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

**Водянська сільська рада
Компаніївського району
Кіровоградської області**

вул. лейтенанта Шевченка, 43-а,
с. Водяне, Компаніївський район,
Кіровоградська область, 28424

*Пропозиції щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Водянської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області «Про встановлення розмірів єдиного податку на території Водянської сільської ради для фізичних осіб - підприємців на 2018 рік» (далі – Проект 1), «Про встановлення податку на майно, в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік» (далі – Проект 2), «Про затвердження ставок земельного податку на території Водянської сільської ради на 2018 рік» (далі – Проект 3) та документи, що надані до них листом Водянської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області від 30.05.2017 № 02-27/128.

За результатами проведеного аналізу вищевказаних проектів рішень, експертних висновків постійної комісії Водянської сільської ради з питань бюджету, фінансів, економічного соціального розвитку, земельних питань щодо їх регуляторного впливу (далі – експертні висновки) та аналізів регуляторного впливу до цих проектів на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

І. Щодо Проектів 1 – 3 в цілому

1. Проектами 1-3 на території Водянської сільської ради встановлюються ставки місцевих податків, передбачених статтею 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Частинами 10.2 та 10.3 статті 10 ПКУ встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково

Державна регуляторна служба України
ВІХ №5399/0/20-17 від 10.07.2017

установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів. Їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

Однак, не всі обов'язкові елементи податків, що передбачені вимогами статті 7 ПКУ, визначені проектами рішень (наприклад, відсутні такий обов'язковий елемент як строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку тощо).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

Крім того, назва Проекту 1 потребує корегування, в частині виключення слів «для фізичних осіб-підприємців». Також назва Проекту 2 потребує редакційних правок в частині доповнення назвою сільської ради, на території якої встановлюються ставки земельного податку.

2. Проектами рішень визначено, що дане рішення необхідно оприлюднити на інформаційному стенді сільської ради у відповідності із чинним законодавством України у сфері державної регуляторної політики.

Разом з тим, відповідно до статті 12 Закону, регуляторні акти, прийняті органами та посадовими особами місцевого самоврядування, офіційно оприлюднюються в друкованих засобах масової інформації відповідних рад, а у разі їх відсутності - у місцевих друкованих засобах масової інформації, визначених цими органами та посадовими особами, не пізніше як у десятиденний строк після їх прийняття та підписання.

II. Щодо Проекту 1

Пунктом 2 Проекту 1 встановлюються фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, з розрахунку на календарний місяць:

для першої групи платників єдиного податку, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торгівельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень - 10 відсотків розміру від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

для другої групи платників єдиного податку, які здійснюють господарську діяльність з наданням послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом року відповідають сукупності таких критеріїв: не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб; обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень - 20 відсотків розміру від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Наразі, відповідно до пункту 291.4. статті 291 ПКУ суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на такі групи платників єдиного податку:

1) перша група - фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень;

2) друга група - фізичні особи - підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:

не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;

обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень.

Межі ставок єдиного податку, в рамках яких органи місцевого самоврядування встановлюють фіксовані розміри ставок єдиного податку визначено статтею 293 ПКУ.

Враховуючи вищезазначені вимоги ПКУ, з метою спрощення розуміння вимог Проекту 1, пропонуємо перенести визначення груп платників єдиного податку до пункту 1 «Платники податку» Проекту 1, залишивши в пункті 2 наступне:

«Встановити фіксовані ставки єдиного податку для фізичних осіб - підприємців, які здійснюють господарську діяльність, з розрахунку на календарний місяць:

для першої групи платників єдиного податку - 10 відсотків розміру від прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року;

для другої групи платників єдиного податку - 20 відсотків розміру від мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року.»

III. Щодо Проекту 2

Пунктом 4 Проекту 2 на території Водянської сільської ради встановлюються ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. Підпунктами 4.1 – 4.4 цього пункту встановлюються ставки податку для об'єктів житлової та нежитлової нерухомості для фізичних та юридичних

осіб. Окрім фіксованих ставок податку, кожен з пунктів має межі такого податку, які вже встановлені ПКУ (наприклад, «що не перевищує 1,5 відсотки»).

Вищезазначене не відповідає вимогам ПКУ, відповідно до яких органи місцевого самоврядування встановлюють фіксовані ставки місцевих податків, а також є неоднозначним для розуміння трактування особами, що будуть виконувати вимоги даного регуляторного акта.

З метою приведення Проекту 2 до вимог ПКУ пропонуємо виключити з проекту рішення нечіткі норми (*«що не перевищує 1,5 відсотки»*), одночасно встановивши фіксовані ставки податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

Підпунктом 8.3 пункту 8 встановлюється пільга з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, а саме: господарські (присадибні) будівлі - допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хліви, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребі, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо.

Наразі, тип та розмір такої пільги Проектом 2 не встановлюється.

При цьому, відповідно до підпункту 4.3. пункту 4 ставка податку для об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, встановлюється у розмірі 0 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування.

Таким чином, підпункти 8.3 пункту 8 та 4.3 пункту 4 потребують узгодження між собою.

Також, встановлення типу та розміру пільги необхідне і в підпункті 8.4 пункту 8, яким встановлюються пільги для фізичних осіб.

IV. Щодо Проекту 3

Проектом 3 на території Водянської сільської ради встановлюються ставки земельного податку, додатком 1 до проекту встановлюється розрахунок ставок земельного податку по населених пунктах сільської ради.

Пунктом 8 Проекту 3 встановлюються пільги зі сплати податку для фізичних та юридичних осіб. Однак, типу та розміру такої пільги Проектом 3 не встановлено.

Водночас, статтями 281 та 282 ПКУ встановлено пільги зі сплати земельного податку для юридичних та фізичних осіб.

Вважаємо за необхідне доповнити пункт 8 Проекту 3 переліком юридичних та фізичних осіб відповідно до вимог статей 281 та 282 ПКУ з одночасним зазначенням типу та розміру таких пільг, а також умов, коли така пільга не застосовується.

Додатком 1 до Проекту 3 встановлюється розрахунок ставок земельного податку по населених пунктах сільської ради. Розрахунок здійснено у гривнях за гектар.

Але, відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподаткованої земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у проекті рішення зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

Доводимо до відома, що проектом не визначено ставку податку за земельні ділянки поза межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено. У випадку наявності таких ділянок, земельний податок буде справлятися за ставками минулого (2017) року без індексації.

V. Щодо аналізів регуляторного впливу(далі –АРВ) до Проектів 1-3

АРВ проектів рішень не повною мірою відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. У розділі I АРВ «Визначення проблеми» згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Водночас, при визначенні проблеми, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання, розробник обмежився лише словесним описом проблем, при цьому не наведено даних у грошовому вимірі (числовій формі), які б обґрунтовували їх наявність, масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на яких проблеми мають найбільший негативний вплив, що не відповідає принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

2. У розділі III АРВ «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» однією з альтернатив є неприйняття рішення. В описі альтернативи зазначено, що така альтернатива є неприйнятною в зв'язку з тим, що в даному випадку відповідно до пункту 5 розділу XV «Перехідні положення» Податкового кодексу України, місцеві податки і збори сплачуються платниками у порядку, встановленому Кодексом і за ставками, встановленими Кодексом, що не сприятиме наповненню сільського бюджету в можливих обсягах.

Однак, відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.5 статті 12 ПКУ у разі якщо сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків і зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки до прийняття рішення справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок, а плата за землю справляється із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передувє бюджетному періоду, в якому планується застосування плати за землю.

У розділі III АРВ Проекту 2 при описі альтернативи 3 «Встановлення максимальних ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної

ділянки» розробником визначено, що така альтернатива є неприйнятною у зв'язку з тим, що всі жителі села мають житлову нерухомість невеликої площі, яка підпадає під пільгу. В той же час в усіх домогосподарствах розташовано по кілька об'єктів нежитлової нерухомості (сараї, погребі, гаражі та ін.), відповідно сплатити цей податок вони не матимуть можливості.

Відповідно до статті 1 Закону аналіз регуляторного впливу це документ, який містить обґрунтування необхідності державного регулювання шляхом прийняття регуляторного акта, аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на ринкове середовище, забезпечення прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також обґрунтування відповідності проекту регуляторного акта принципам державної регуляторної політики.

Таким чином, сплата податків фізичними особами – жителями села, не є предметом розгляду в АРВ.

Також, розділ III АРВ передбачає опис альтернатив, вибір найбільш оптимальної альтернативи здійснюється у розділі IV АРВ за результатами розрахунків витрат суб'єктів господарської діяльності.

Але, в розділах III АРВ не наведено жодних числових витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків та зборів за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

При проведенні оцінки впливу на сферу інтересів органу місцевого самоврядування до витрат за альтернативами віднесено витрати на проведення відстеження результативності даного регуляторного акту та процедур з його опублікування, що не відповідає вимогам Методики: в процесі проведення оцінки впливу необхідно кількісно визначити витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (*проведення відстеження результативності регуляторного акта та його опублікування не відноситься до результатів дії регуляторного акта та здійснюється у рамках вимог Закону незалежно від змісту та вимог такого акту*).

3. Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектами рішень розмірів ставок податків.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектами рішень, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки єдиного податку встановлено на максимальному рівні, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

4. Таким чином, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Додатково зазначаємо, що при наведені значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо привести проекти рішень Водянської сільської ради Компаніївського району Кіровоградської області «Про встановлення розмірів єдиного податку на території Водянської сільської ради для фізичних осіб - підприємців на 2018 рік», «Про встановлення податку на майно, в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2018 рік», «Про затвердження ставок земельного податку на території Водянської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а їх аналізи регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 зі змінам від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даних регуляторних актів та відповідності їх принципам державної регуляторної політики.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної регуляторної
служби України

К.М. Ляпіна